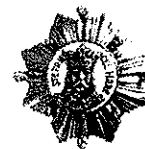




CENTRUL NAȚIONAL
ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA



НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА



MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. (+373) 22-25-72-94

Nr. 06/2-4768 din 13.08. 2019
La nr. 152 din 26.07.2019

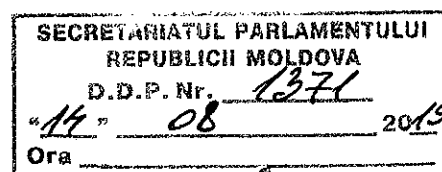
Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra nivelului coruptibilității proiectului de lege privind scutirea de taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și de taxa pe valoarea adăugată, fără drept de deducere, a mărfurilor și serviciilor importate și/sau livrate pentru construcția Complexului Sportiv „V. Mumjiev” în mun. Comrat, UTA Găgăuzia.

Anexă: potrivit textului – 3 (trei) file.

Director

Ruslan FLOCEA





RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

Nr. ELO19/5991 din 13.08.2019

la proiectul de lege privind scutirea de taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și de taxa pe valoarea adăugată, fără drept de deducere, a mărfurilor și serviciilor importate și/sau livrate pentru construcția Complexului Sportiv „V. Mumjiev” în mun.Comrat, UTA Găgăuzia

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse a actului și a procedurii de promovare a proiectului

Autor al proiectului de act normativ este Parlamentul, iar autori nemijlociți sunt Deputații în Parlament, ceea ce corespunde art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 alin.(3) din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996.

Categoria actului legislativ propus este Lege organică, ceea ce corespunde art.72 din Constituție și art.6-12 din Legea nr.100/2017 privind actele normative.

I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul decizional la promovarea proiectului

Conform art.8 al Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional "etapele asigurării

transparenței procesului de elaborare a deciziilor sunt:

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate."

Anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului de decizie nu se regăsește pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova, ceea ce constituie o abatere de la prevederile legale cu privire la transparența procesului de elaborare a deciziilor, statuate la art.8 lit.a) din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional.

Proiectul supus expertizei a fost plasat pe pagina web oficială a Parlamentului Republicii Moldova, cu anexarea notei informative, fiind asigurat accesul la proiectul prenotat al părților interesate pentru a putea prezenta sau expedia recomandări pe marginea proiectului.

Deși proiectul a fost elaborat cu abateri de la normele legale cu privire la transparența în procesul decizional, părțile interesate au avut acces la proiect și materialele aferente acestuia.

I.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune, cu titlu de excepție, importul și/sau livrarea a 487 categorii de mărfuri și a 18 categorii de servicii, cu scutirea de plata drepturilor de import în beneficiul filialei întreprinderii nerezidente „Demars Inșaat Turizm Ticaraet Limited Şirketi”, Ankara, sucursala Comrat. Mărfurile și serviciile menționate în proiect urmează a fi utilizate pentru construcția Complexului Sportiv „V. Mumjiev” în mun. Comrat, UTA Găgăuzia, având în vedere faptul că acest proiect este finanțat în întregime de către autoritățile publice din Turcia.

Potrivit notei informative, „În conformitate cu experiența și cele mai bune practici în domeniu, pentru realizarea proiectelor sociale pot fi acordate facilități fiscale și vamale pentru import și/sau de achiziție a mărfurilor și lucrărilor utilizate pentru construcția obiectelor”.

I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Interesul public constă în construcția Complexului sportiv „V. Mumjiev” în mun. Comrat, UTA Găgăuzia, care are o menire culturală și socială importantă pentru comunitatea din regiune.

Însă, proiectul promovează în mod direct interesul antreprenorilor vizați în construcția Complexului sportiv, care vor beneficia de scutirea de taxa vamală, taxa pentru efectuarea procedurilor vamale și taxa pe valoarea adăugată pentru mărfurile și serviciile importate și/sau livrate necesare pentru construcția Complexului.

Astfel, analizând, per ansamblu proiectul, se poate concluziona că, pe de o parte, este promovat

interesul public de dezvoltare a culturii în regiune, prin construcția Complexului sportiv, iar pe de altă parte, sunt promovate interesele întreprinderilor prin acordarea scutirilor de la plata taxei vamale, a taxei pe valoarea adăugată și a taxei pentru efectuarea procedurilor vamale la importul mărfurilor și/sau a serviciilor necesare pentru construcția Complexului.

În acest sens, se poate menționa că proiectul promovează o excepție de la regula generală de achitare a taxelor legal instituite. O astfel de practică, a scutirilor de plata drepturilor de import, poate genera o discriminare a altor subiecți aflați într-o situație juridică similară, dar care se conformează legislației naționale. Acest fapt instituie un precedent judiciar periculos, determinând o inechitate în privința contribuabililor, fapt ce va impulsiona înaintarea solicitărilor de acest gen.

I.5. Justificarea soluțiilor proiectului

I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă.

În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „*nota informativă care cuprinde:*

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;*
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;*
- c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;*
- d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;*
- f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare”.*

Nota informativă descrie sumar condițiile care au impus elaborarea proiectului, finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări, redând în acest sens principalele prevederi ale proiectului și evidențiind elementele noi pe care le introduce proiectul în raport cu reglementările existente.

Totuși, considerăm că autorul proiectului în nota informativă nu distinge prin evidențierea caracterului de excepție al normelor din proiect, precum și nu redă eventualele efecte negative ulterior aprobării proiectului.

Ținând cont că proiectul aduce beneficii, atât societății, cât și administrației publice locale a municipiului Comrat, totuși acesta constituie premisă pentru solicitarea de la scutirea plății taxelor legale și a altor subiecți de drept cointeresați.

În aceste împrejurări, vor fi create condiții prielnice de a găsi pârghii legale de eschivare de la plata taxelor legale cu invocarea unui scop nobil.

I.5.2. Argumentarea economică-financiară.

Conform art.30 lit.e) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „*e) fundamentarea economico-financiară”.*

În mod direct, implementarea proiectului prenotat nu presupune alocarea de mijloace financiare din bugetul de stat.

Proiectul, însă, are un impact bugetar, în sensul micșorării veniturilor la bugetul de stat. Scutirea de la

plata drepturilor de import pentru o multitudine de mărfuri și servicii va avea drept efect diminuarea încasărilor la bugetul de stat.

În acest sens, menționăm că nota informativă este lacunară la aspectul privind suma mijloacelor financiare de care bugetul de stat va fi lipsit la importul mărfurilor și serviciilor respective.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „*textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...]*

a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...]

c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...]

e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...]

f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu;

g) se evită tautologiile juridice;

h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]”.

Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea 100/2017.

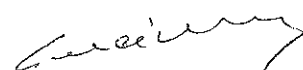
II.2. Coerența legislativă a proiectului

Proiectul de lege examinat prevede excepții de la prevederile Codului Fiscal, Codului Vamal și Legii cu privire la tariful vamal pentru a importa 487 categorii de mărfuri și 18 categorii de servicii cu scutirea de plata drepturilor de import.

Pe această cale atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunurilor introduse.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect

Proiectul legii nu reglementează în mod direct activitatea agenților și entităților publice, totuși vizează activitatea Serviciului Vamal care urmează să aplice prevederile actului legislativ de excepție prin realizarea măsurilor necesare, care vor asigura importul mărfurilor și serviciilor menționate expres în proiect.



II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Prin proiect se propune, cu titlu de excepție, importul și/sau livrarea a 487 categorii de mărfuri și a 18 categorii de servicii, cu scutirea de plata drepturilor de import în beneficiul filialei întreprinderii nerezidente „Demars İnşaat Turizm Ticaraet Limited Şirketi”, Ankara, sucursala Comrat. Mărfurile și serviciile menționate în proiect urmează a fi utilizate pentru construcția Complexului Sportiv „V. Mumjiev” în mun. Comrat, UTA Găgăuzia, având în vedere faptul că acest proiect este finanțat în întregime de către autoritățile publice din Turcia.

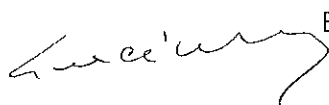
În pofida promovării interesului public de dezvoltare a culturii în regiune, totuși proiectele de acest gen tind să impulsioneze subiecții de drept în nerespectarea cadrului legal în ceea ce privește achitarea drepturilor de import. Se accentuează intenția ca, prin căi legale, să se eludeze aplicarea cadrului legal general.

În acest sens, proiectul va crea bază legală de solicitare a scutiților de acest fel și de către alți subiecți de drept.

În acest context, legiuitorul urmează să examineze minuțios și să trateze în condiții de egalitate și obiectivitate fiecare subiect de drept aflat în aceeași situație juridică, iar promovarea proiectului să fie analizată din perspectiva asigurării interesului public general.

Totodată, atragem atenția legiuitorului asupra faptului că la moment cadrul legal național este lacunar și nu conține norme exprese care să prevadă reguli clare, transparente care să reglementeze modalitatea de solicitare a unor astfel de facilități, precum și asigurarea verificării post-introducere în țară a condițiilor de utilizare a bunurilor introduse.

13.08.2019



Expert al Direcției legislație și expertiză anticorupție:

Ilie Creciun , Inspector principal